

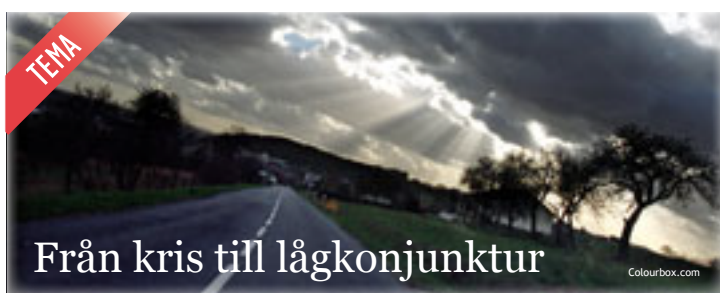

LÄGET I LANDET

En månatlig uppdatering om tillståndet i den svenska ekonomin

MAJ 2010

I månadens utgåva av Läget i landet finns en hel del positivt att ta fasta på. Bland annat har det kommit glädjande signaler från Sveriges hårt ansatta tillverkningsindustri. De statsfinansiella underskott som många av våra EU-grannar uppvisar utgör dock ett orosmoln för framtiden. Om detta handlar månadens temadel.

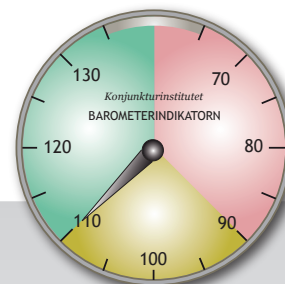
Ur askan i elden, lyder ordspråket. Om man vänder på det, 'ur elden i askan', får man en ganska bra beskrivning av dagens ekonomiska situation. Den återhämtning som skett sedan finanskrisen har fört oss till ett betydligt bättre läge än det vi hade för ett år sedan, men fortfarande är det långt kvar till nivåerna som gällde innan krisen. Detta blir inte minst tydligt när man tittar på Sveriges bruttonationalprodukt, BNP. Trots att vi första kvartalet 2010 hade 3 procent tillväxt, en överraskande stark siffra, ligger BNP fortfarande på en lägre nivå än för motsvarande period 2008.

Krisen synliggjorde fler problem

Det positiva med djupa kriser är att de tvingar oss att ta itu med problemen som orsakade dem. När väl problemen blivit adresserade ligger fältet åter öppet för nya ekonomiska framsteg och ett ökat välbefinnande. Denna gång finns det dock anledning att hysa viss oro att så inte blir fallet, i alla fall inte omedelbart. Krisen och krishanteringen har nämligen synliggjort djupa strukturella problem i många ekonomier – problem som nu visar sig i skenande budgetunderskott och hisnande statsskulder.

Som alla vet vid det här laget är det Grekland som kämpar med de mest akuta problemen. Statsskulden är större än landets BNP och budgetunderskottet galopperade iväg till nära 14 procent förra året. Utan hjälp utifrån hade landet varit fullständigt konkursmässigt, men efter ett antal turer med räddningspaket från omvärlden och löften från den grekiska regeringen tycks läget nu ha stabiliserat sig något. Detta visar sig bland annat i att räntorna på grekiska statspapper har sjunkit under senare tid. För bara en månad sedan uppgick räntedifferensen mellan grekiska och tyska tvååriga

forts. ►

Trycket i svensk ekonomi

Konjunkturinstitutets Barometerindikator mäter stämmningsläget i den svenska ekonomin. I maj låg indikatorn på 110,0 vilket tyder på att stämmningsläget är starkare än normalt (genomsnittet är 100). Framför allt var uppgången tydlig inom tillverkningsindustrin, som rapporterar om en stark order- och produktionstillväxt. Hushållens syn på hur svensk ekonomi kommer att utvecklas försämrades dock en del mellan april och maj.

INDIKATORER

Industriproduktionen

SCB

MAR 2010

6,7 %

Jämfört med 12 mån tidigare

Efter att ha uppvisat negativa siffror alltsedan mitten på 2008 vände industriproduktionen tydligt uppåt och steg med 6,7 procent i mars. Fortfarande ligger dock industriproduktionen 18 procent lägre än för två år sedan.

Tjänsteproduktionen

SCB

MAR 2010

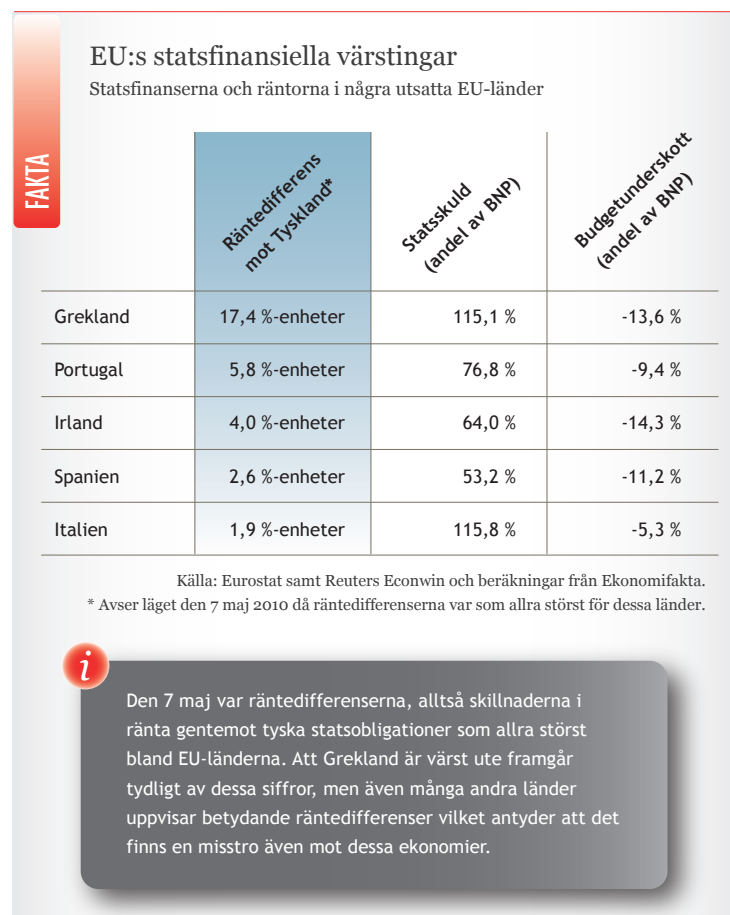
3,1 %

Jämfört med 12 mån tidigare

Tjänsteproduktionen ökade med 3,1 procent i mars 2010, jämfört med samma månad föregående år. Mest ökade produktionen inom motorhandeln (+17 procent), men även detaljhandeln bidrog starkt till uppgången.

statsobligationer till över 17 procentenheter. Idag ligger den differensen, som alltså är ett slags mått på marknadens förtroende för Grekland, på omkring 7 procentenheter. Innan den grekiska krisen bröt ut var skillnaden i stort sett obefintlig.

Hade problemen varit isolerade till Grekland skulle läget inte varit lika allvarligt. Grekland är en relativt liten ekonomi och inte heller speciellt viktig ur ett svenskt exportperspektiv. Bekymret för svensk del är att länder som Italien, Spanien och Portugal uppvisar liknande symptom. Dessutom måste även större ekonomier som Storbritannien och Irland genomföra tuffa åtgärdsprogram om inte de också ska drabbas av statsfinansiell frossa. Svångremmen kommer alltså att dras åt rejält på många håll.

Besparingarna kommer naturligtvis bli mest kännbara i de länder som måste rätta till sina statsfinansiella obalanser, men även svensk ekonomi kan komma att drabbas indirekt. Nära 60 procent av Sveriges varuexport går nämligen till EU-länderna och när våra handelspartners stramar åt är risken uppenbar att svenska exportmarknader krymper. Det är i detta scenario som det kanske största hotet mot en fortsatt ekonomisk återhämtning ligger. Att Sverige är det land inom EU som förmodligen har bäst koll på sina statsfinanser skänker förstås viss trygghet, men det gör oss inte immuna mot omvärldens svårigheter.

INDIKATORER

Varuexporten

SCB

Varuexporten ökade med 12,6 procent i april 2010 jämfört med februari 2009, uttryckt i löpande priser. Totalt uppgick varuexporten till 92 miljarder kronor, vilket är cirka 18 miljarder lägre än läget för två år sedan.

Företagskonkurser

UC

Antalet företagskonkurser fortsätter att minska tydligt. Totalt noterades 493 konkurser under april, vilket är 25 procent färre än i april 2009. En bransch som gick mot strömmen och visade ett ökat antal konkurser var hotell- och restaurangbranschen.

Arbetslösheten

SCB

Antalet arbetslösa uppgick till 483 000 i april 2010. Detta innebar att arbetslösheten låg på 9,8 procent. Jämfört med april 2009 ökade arbetslösheten med 1,5 procentenheter. Ungefär var tredje arbetslös hade sökt arbete i mer än 6 månader, vilket innebär att cirka 160 000 var långtidsarbetslösa.

Ungdomsarbetslösheten

SCB

Ungdomsarbetslösheten uppgick till 30,1 procent i april 2010. Detta är en ökning med 3,3 procentenheter jämfört med april 2009. Totalt är 190 000 ungdomar i åldersgruppen 15-24 år arbetslösa. 102 000 av dessa är mellan 20 och 24 år gamla.

